

Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/5049/2016
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/SU/522/2014

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 30. 10. 2014 na návrh ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti 1 1 Nejlepší autopůjčka s. r. o., IČO 27367169, se sídlem Ulčova 740/2a, 184 00 Praha 8, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, sp. zn. C 108778, zastoupené na základě plné moci ze dne 23. 2. 2015 Mgr. Jiřím Stránským, advokátem evid. č. ČAK č. 10431, se sídlem Na Veselí 938/17, 140 00 Praha 4 (dále jen „Instituce“), a vedeném podle zákona o finančním arbitrovi a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci úročení spotřebitelského úvěru ve výši diskontní sazby platné v den uzavření smlouvy o úvěru, určení neplatnosti ujednání leasingové smlouvy o jiných platbách na spotřebitelský úvěr a vrácení peněžních prostředků, které na základě neplatných ujednání Navrhovatel uhradil, o námitkách Instituce ze dne 23. 12. 2015, evid. č. FA/16562/2015, a o námitkách Navrhovatele ze dne 30. 12. 2015, evid. č. FA/16682/2015, proti nález finančního arbitra ze dne 9. 12. 2015, evid. č. FA/12659/2015, takto:

- I. **Námitky navrhovatele ■, doručené finančnímu arbitrovi dne 30. 12. 2015, evid. č. FA/16682/2015, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi zamítají a nález finančního arbitra ze dne 9. 12. 2015, evid. č. FA/12659/2015, se potvrzuje.**
- II. **Námitky instituce 1 1 Nejlepší autopůjčka s. r. o., IČO 27367169, se sídlem Ulčova 740/2a, 184 00 Praha 8, doručené finančnímu arbitrovi dne 23. 12. 2015, evid. č. FA/16562/2015, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 90 odst. 5 správního řádu zamítají a nález finančního arbitra ze dne 9. 12. 2015, evid. č. FA/12659/2015, se potvrzuje.**

O d ů v o d n ě n í :

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se domáhá úročení spotřebitelského úvěru ve výši diskontní sazby platné v den uzavření smlouvy o úvěru, určení neplatnosti ujednání leasingové smlouvy o jiných platbách na spotřebitelský úvěr a vrácení peněžních prostředků, které na základě neplatných ujednání Navrhovatel uhradil, neboť Instituce chybně vypočetla roční procentní sazbu nákladů (dále jen „RPSN“).

Finanční arbitr v nález ze dne 9. 12. 2015, evid. č. FA/12659/2015 (dále jen „Nález“), vyšel ze zjištění, že Navrhovatel s Institucí dne 12. 5. 2014 uzavřeli leasingovou smlouvu č. ■■■, na základě které se Instituce zavázala koupit pro Navrhovatele předmět leasingu, tj. osobní automobil Škoda Fabia, RZ ■■■ (dále jen „Předmět leasingu“), v ceně 69.999,- Kč spolu s příslušenstvím Předmětu leasingu, tj. přístroje satelitního vyhledávání a monitorování vozidla v ceně 30.000,- Kč (dále jen „Monitorovací zařízení“), tento Navrhovatel přenechal k užívání a následně za zůstatkovou kupní cenu převést vlastnické právo k Předmětu leasingu na Navrhovatele. Navrhovatel se zavázal plnit povinnosti vyplývající pro něj z Leasingové smlouvy, tj. splatit 48 měsíčních leasingových splátek ve výši 3.316,- Kč a v případě zájmu o koupi Předmětu leasingu zaplatit zůstatkovou cenu (dále jen „Leasingová smlouva“).

Dne 21. 7. 2014 uzavřeli Navrhovatel s Institucí dodatek č. 1 k leasingové smlouvě č. ■■■, na základě kterého došlo ke změně výše úrokové sazby na 0,05 % p.a. a tím i změně roční procentní sazby nákladů na 38,70 %. Výše pravidelných splátek se změnila na částku 2.085,44 Kč, resp. na částku 2.605,- Kč zahrnující platby na havarijní pojištění a platby na pojištění odpovědnosti z provozu Předmětu leasingu (dále jen „Dodatek“).

Instituce v řízení nedoložila způsob výpočtu RPSN, který by mohl finanční arbitr k námitkám Navrhovatele přezkoumat, finanční arbitr proto provedl vlastní výpočet RPSN posuzovaného úvěru. Finanční arbitr použil vzorec obsažený v příloze č. 5 k zákonu č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni uzavření Leasingové smlouvy a Dodatku (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“) a vycházel z parametrů Leasingové smlouvy ve znění Dodatku. Výpočtem finanční arbitr zjistil, že RPSN při zadaných parametrech vychází po zaokrouhlení s přesností na jedno desetinné místo 56,7 %. Údaj 38,70 % uváděný ve Splátkovém kalendáři ze dne 21. 7. 2014 k Leasingové smlouvě je nesprávný.

Jelikož Instituce porušila informační povinnost podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, když Leasingová smlouva neobsahovala informaci podle odst. 1 písm. f) přílohy č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru, resp. obsahovala nesprávnou hodnotu RPSN a Navrhovatel uplatnil u Instituce tuto skutečnost, byly splněny zákonné podmínky sankce předpokládané v § 8 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru. Úvěr poskytnutý Institucí Navrhovatelí na základě Leasingové smlouvy se pokládá od počátku za úročený ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou a ujednání o jiných platbách na tento úvěr jsou neplatná.

Diskontní sazba platná v den uzavření Leasingové smlouvy, tj. dne 12. 5. 2014, činila 0,05 % p. a. Ze shromážděných podkladů, resp. Dodatku, finanční arbitr zjistil, že Instituce úročila Navrhovatelí poskytnutý úvěr ode dne jeho poskytnutí úrokovou sazbou 0,05 % p. a., tedy úrokem ve výši diskontní sazby platné v den uzavření Leasingové smlouvy.

Poplatek za zjištění bonity ve výši 900,- Kč je ujednáním o platbě na poskytnutí úvěru z Leasingové smlouvy, a proto ujednáním ve smyslu § 8 zákona o spotřebitelském úvěru absolutně neplatným. Účelem tohoto poplatku bylo zajištění podkladů sloužících k prověření bonity, důvěryhodnosti a

platební morálky Navrhovatele před poskytnutím spotřebitelského úvěru, když klient Instituce tento poplatek hradí výhradně v případě uzavření leasingové smlouvy.

Naopak, co do ujednání o ceně za Monitorovací zařízení, poplatku za zprostředkování úvěru, poplatku za registraci Předmětu leasingu do registru vozidel, ujednání o kupní (zůstatkové) ceně, měsíčních platbách na havarijní pojištění a pojištění odpovědnosti z provozu Předmětu leasingu, finanční arbitr jejich neplatnost neshledal, když zjistil, že tato ujednání nejsou ujednáními o jiných platbách na spotřebitelský úvěr z Leasingové smlouvy.

Finanční arbitr vzhledem k výše uvedenému v části Navrhovateli vyhověl, tj. určil neplatnost ujednání o poplatku za zjištění bonity a uložil Instituci povinnost zaplatit Navrhovateli jemu odpovídající částku ve výši 900,- Kč. Finanční arbitr proto současně uložil Instituci v souladu s § 17a zákona o finančním arbitrovi sankci ve výši 15.000,- Kč. V části určení, že úvěr se od počátku úročí úrokem ve výši diskontní sazby uveřejněné Českou národní bankou v den uzavření Leasingové smlouvy, finanční arbitr řízení pro bezpředmětnost zastavil. Ve zbytku finanční arbitr návrh Navrhovatele zamítl.

3. Námítky Navrhovatele proti Nálezu

Navrhovatel tvrdí, že podle § 8 zákona o spotřebitelském úvěru ujednání o ceně za Monitorovací zařízení ve výši 30.000,- Kč, ujednání o měsíční platbě na havarijní pojištění ve výši 196,- Kč, ujednání o měsíční platbě na pojištění odpovědnosti z provozu Předmětu leasingu ve výši 324,- Kč a ujednání o kupní (zůstatkové) ceně ve výši 10.000,- Kč jsou ujednáními o jiných platbách na spotřebitelský úvěr, a proto neplatná.

Navrhovatel argumentuje, že platba za Monitorovací zařízení by nebyla platbou na úvěr z Leasingové smlouvy v případě, že by jí uhradil „*např. v hotovosti před uzavřením leasingové smlouvy. K tomu však nedošlo, došlo naopak k tomu, že tato částka byla vložena do leasingové smlouvy a rozložena do každé jednotlivé splátky*“. Navrhovatel tvrdí, že v takovém případě musí být tato částka součástí spotřebitelského úvěru, a to mimo jiné i s ohledem na prohlášení finančního arbitra v Nálezu, že ujednáním o jiných platbách na spotřebitelský úvěr je třeba rozumět ujednání o jakýchkoliv jiných poplatcích či nákladech kromě úroků, které se Navrhovatel zavázal uhradit Instituci v souvislosti s poskytnutím, resp. splácením spotřebitelského úvěru. Podle Navrhovatele musí být v tomto případě neplatná ujednání i o dalších platbách jako kupní (zůstatková) cena a další uvedené ve výroku II. Nálezu.

Navrhovatel nesouhlasí se závěrem finančního arbitra o zastavení řízení pro bezpředmětnost v části určení, že úvěr z Leasingové smlouvy se od počátku úročí úrokem ve výši diskontní sazby uveřejněné Českou národní bankou ke dni uzavření Leasingové smlouvy, resp. úrokovou sazbou ve výši 0,05 % p. a. Navrhovatel tvrdí, že finanční arbitr při hodnocení vycházel z nesprávné výše půjčené částky 99.999,- Kč, když pořizovací cena Předmětu leasingu je 69.999,- Kč a proto i výše pravidelných splátek 2085,44 Kč neodpovídá výši splátky při úroku 0,05 % p. a.

Navrhovatel vyčítá finančnímu arbitrovi, že se v souladu s § 12 zákona o finančním arbitrovi nezabýval i řadou dalších pochybení Instituce. Leasingová smlouva totiž neobsahuje celou řadu povinných informací, jako označení příslušného orgánu dozoru, informace o možnosti mimosoudního řešení spotřebitelských sporů prostřednictvím finančního arbitra, informace o právu na odstoupení od smlouvy nebo právu na předčasné splacení. I z tohoto důvodu Navrhovatel tvrdí, že závěr finančního arbitra ve výrocih II. a III. Nálezu není zcela správný.

4. Námítky Instituce proti Nálezu

Instituce podané námítky nijak neodůvodnila, když pouze uvedla, že „[v] *podrobnostech se účastník řízení k důvodům pro podání námitek vyjádří v následujícím podání, které doručí finančnímu arbitrovi do 30 dnů od podání těchto námitek*“.

5. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy.

Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti nálezu finančního arbitra odůvodněné námítky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení nálezu. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který nálezu buď potvrdí, nebo změní.

Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti námitek a zásady řízení o námitkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr přiměřeně podle těch ustanovení správního řádu, která upravující odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a n. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Navrhovatel a Instituce podali proti Nálezu námítky v zákonem stanovené lhůtě ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Podle téhož ustanovení však musí být námítky odůvodněné. Rovněž podle § 82 odst. 2 správního řádu musí mít námítky proti nálezu finančního arbitra náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 téhož zákona a „*musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo*“.

Instituce neodůvodnila, v čem spatřuje rozpor Nálezu s právními předpisy nebo nesprávnost Nálezu, popřípadě řízení, které mu předcházelo; finanční arbitr posoudil podání Instituce sice jako přípustné, ovšem jako neodůvodněné (blanketní).

K absenci odůvodnění odvolání, resp. k tzv. blanketním odvoláním, se opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud, který např. ve svém rozhodnutí ze dne 28. 5. 2015, sp. zn. 9 As 291/2014, v bodě 40 uvedl, že proti „*prvostupňovému rozhodnutí podal stěžovatel pouze blanketní odvolání, které ani přes výzvu ve stanovené lhůtě nedoplnil. V odvolání sice požádal o vyhotovení kompletní dokumentace a stanovení přiměřené lhůty k doplnění odvolání, avšak náležitosti odvolání ani žádné důkazy k nezákonnému postupu správního orgánu či k případným vadám řízení ve stanovené lhůtě nedoplnil. Žalovaný proto přezkoumal prvostupňové rozhodnutí v rámci revizního principu (§ 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů) a dospěl k závěru, že toto rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy*“ a v bodě 41 doplnil, že odvolání „*jako řádný opravný prostředek je plně v dispozici toho, kdo jej podal. Je to odvolatel, který má vymezit, s jakým okruhem otázek se má odvolací orgán vypořádat v souladu s příslušnou právní úpravou; nikdo jiný proto jeho úlohu a pozici nemůže nahradit...Je-li podáno toliko blanketní odvolání, bez uplatnění jakýchkoli právních nebo skutkových námitek, je povinností správního orgánu přezkoumat v zásadě toliko soulad napadeného rozhodnutí a řízení s právními předpisy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2008, č. j. 2 As 56/2007 – 71, publ. pod č. 1580/2008 Sb. NSS, popř. rozsudek ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014 – 43)*“.

Správní řád v ustanovení § 141 odst. 9 speciálně pro sporné řízení upravuje, že odvolací správní orgán „*přezkoumává napadené rozhodnutí jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání*“, přičemž

podle názoru Nejvyššího správního soudu v bodě 29 rozhodnutí ze dne 26. 11. 2015, sp. zn. 9 As 100/2015, „[u]stanovení [§ 141 odst. 9](#) správního řádu, dle kterého odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, nelze interpretovat tak, že by odvolací orgán nesměl přezkoumávat soulad prvostupňového rozhodnutí, jakož i řízení, které mu předcházelo, s právními předpisy“.

Finanční arbitr se proto u námitek Instituce omezil pouze na přezkum souladu napadeného Nálezu a řízení, které mu předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného Nálezu pak přezkoumal v rozsahu námitek Navrhovatele (srov. ustanovení [§ 141 odst. 9](#) správního řádu).

5.1. Soulad Nálezu a řízení, které mu předcházelo, s právními předpisy

K rozhodnutí sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytování spotřebitelského úvěru podle ustanovení [§ 1](#) odst. 1 písm. c) ve spojení s ustanovením [§ 3](#) odst. 1 písm. c) a odst. 2 a 3 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle ustanovení [§ 7](#) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

Řízení bylo podle [§ 8](#) odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zahájeno dne 30. 10. 2014, tedy dnem doručení návrhu Navrhovatele (dále jen „Návrh“). Finanční arbitr oznámil zahájení řízení Navrhovateli a Instituci jako účastníkům řízení, přičemž je současně poučil o předpokládaném průběhu. Finanční arbitr podle [§ 1](#) odst. 3 zákona o finančním arbitrovi usiluje především o smírné řešení sporu, a proto současně s oznámením vyzval strany sporu k vyjádření se k možnosti smírného řešení sporu. Jelikož návrh na zahájení řízení neobsahoval veškeré zákonem požadované náležitosti, finanční arbitr o této skutečnosti, včetně uvedení konkrétních nedostatků návrhu, Navrhovatele řádně poučil a v souladu s [§ 10](#) odst. 3 zákona o finančním arbitrovi ho vyzval, aby nedostatky v uložené lhůtě odstranil. Instituci pak v souladu s [§ 11](#) zákona o finančním arbitrovi vyzval k vyjádření k návrhu a podle [§ 12](#) odst. 6 písm. a) až c) téhož zákona k poskytnutí vysvětlení a předložení dokumentace. Finanční arbitr následně v souladu s [§ 12](#) odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzýval Instituci k poskytnutí součinnosti ještě několikrát, včetně podání ústního vysvětlení podle [§ 12](#) odst. 5 zákona o finančním arbitrovi. Průběh řízení finanční arbitr detailně popsal v Nálezu.

Jakmile finanční arbitr shromáždil veškeré relevantní podklady tak, že byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, a to v rozsahu nezbytném pro řádné právní posouzení a spravedlivé rozhodnutí sporu ([§ 2](#) a [3](#) správního řádu), vyzval strany sporu podle [§ 36](#) odst. 3 správního řádu k seznámení se s podklady rozhodnutí, a to v dostatečném předstihu před jeho vydáním tak, aby se účastníci řízení mohli k podkladům ještě případně vyjádřit. Rozsah podkladů shromážděných pro rozhodnutí dokládá spis vedený pro toto řízení, stejně tak byl přehled shromážděných podkladů uveden v Nálezu. Finanční arbitr tak v řízení předcházejícím vydání Nálezu postupoval v souladu s právními předpisy, a to nejen v souladu se zákonem o finančním arbitrovi, ale i v souladu se základními zásadami správního řízení ve smyslu [§ 2](#) až [8](#) správního řádu.

Finanční arbitr rozhodl na základě zákona a v jeho mezích ([§ 12](#) odst. 1 zákona o finančním arbitrovi a [§ 2](#) odst. 2 správního řádu) Nálezem, tedy takovou formou rozhodnutí, kterou mu přikazuje [§ 15](#) zákona o finančním arbitrovi. Vzhledem k povaze věci, její složitosti a nutnosti opakovaných výzev směrem k účastníkům řízení je finanční arbitr toho názoru, že v řízení postupoval bez průtahů a rozhodl v přiměřené lhůtě ([§ 6](#) správního řádu, [§ 15](#) odst. 1 zákona o finančním arbitrovi). Finanční arbitr rozhodl Nálezem podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě, respektujíc zásadu legitimního očekávání ([§ 2](#) odst. 4 správního řádu), na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy.

V souladu s § 68 odst. 1 správního řádu Nález obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků a je možné jednoznačně tyto části od sebe rozeznat. Z Nálezu je patrné v jaké věci, jakým způsobem a vůči jakým účastníkům finanční arbitr rozhodl, přičemž výroky nejsou v rozporu s odůvodněním, které obsahuje závěry založené na v řízení zjištěných skutkových okolnostech. Finanční arbitr se v odůvodnění Nálezu dostatečně vypořádal s důvody, pro které rozhodl tak, jak bylo uvedeno ve výrocích Nálezu. Nález byl doručen Institutu prostřednictvím datové schránky dne 9. 12. 2015 a Navrhovateli do vlastních rukou dne 14. 12. 2015.

5.2. *Výše jistiny a ujednání o jiných platbách v Leasingové smlouvě*

Jak finanční arbitr uvedl v Nálezu, výše RPSN u Leasingové smlouvy činí 56,70 %. Instituce proto uvedla v Leasingové smlouvě nesprávně povinný údaj ve smyslu § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru o výši RPSN 38,70 %.

Podle § 8 zákona o spotřebitelském úvěru, jestliže smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, neobsahuje informace stanovené v příloze č. 3 k tomuto zákonu a spotřebitel tuto skutečnost uplatní u věřitele, „*pokládá se spotřebitelský úvěr od počátku za úročený ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou a ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr jsou neplatná*“.

Celková výše úvěru z Leasingové smlouvy se skládá ze dvou částí, a to z úvěru ve výši 69.999,- Kč na uhrazení kupní ceny Předmětu koupě a z úvěru ve výši 30.000,- Kč na úhradu ceny Monitorovacího zařízení. Závazek Navrhovatele uhradit cenu za Monitorovací zařízení prostřednictvím úvěru vyplývá přímo z Leasingové smlouvy ve spojení s článkem 1. 4. 15. Všeobecných obchodních podmínek 11 Nejlepší autopůjčka s. r. o. (dále jen „Všeobecné obchodní podmínky“), jakož i ze skutečnosti, že Navrhovatel Monitorovací zařízení skutečně neuhradil z vlastních zdrojů, nýbrž z úvěru poskytnutého Institucí. Finanční arbitr tudíž odmítá námitku Navrhovatele jako nedůvodnou, když pro výpočet RPSN zohlednil správnou výši jistiny úvěru, a to 99.999,- Kč. Výše pravidelných splátek sjednaných v Dodatku 2085,44 Kč tak odpovídá úrokové sazbě 0,05 % p. a., tedy výši diskontní sazby platné v den uzavření Leasingové smlouvy, jak předpokládá § 8 zákona o spotřebitelském úvěru.

Sankce v podobě neplatnosti *ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr* uvedená v § 8 zákona o finančním arbitrovi se nevztahuje na veškerá ujednání o platbách sjednaných v Leasingové smlouvě. Obecně se platbou na spotřebitelský úvěr rozumí jen taková platba, která je součástí vícesložkové odměny pro věřitele nad rámec stanoveného úroku. Nejvyšší soud České republiky ve svém stanovisku ze dne 23. 4. 2014, sp. zn. Cpjn 203/2013, uvedl, že „*[s]myslu a účelu úvěru odpovídá pojetí tohoto bankovního produktu jako komplexu (balíčku) plnění, jehož součástí je řada vzájemně souvisejících bankovních služeb a jemuž odpovídá cena rozložená do jednotlivých sjednaných úhrad. Bankovní poplatky (včetně poplatku za správu úvěru) tak představují (vedle úroku a dalších odměn) část vícesložkové ceny celého komplexu plnění*“.

Typicky touto platbou bude poplatek za správu a vedení úvěru nebo poplatek za poskytnutí úvěru, které se dlužník zavazuje uhradit věřiteli z důvodu čerpání peněžních prostředků a prostřednictvím které věřitel například kryje své náklady vzniklé v souvislosti se správou pohledávky nebo s rezervací peněžních prostředků. Pokud je účelem platby zaplacení jiné (doplňkové) služby nebo ceny za zboží odlišné od předmětu financovaného úvěrem, nelze takovouto platbu považovat za platbu na spotřebitelský úvěr.

Platbu na spotřebitelský úvěr je třeba odlišovat od povinně hrazeného nákladu vstupujícího do výpočtu RPSN. Takovým nákladem může být typicky úplata za službu nebo zboží zajišťující pohledávku věřitele, např. platba na havarijní pojištění u účelově vázaného úvěru na koupi automobilu. Tyto kategorie se vzájemně, nikoli však absolutně, překrývají. Obecně lze konstatovat, že platby na spotřebitelský úvěr jsou i nákladem vstupujícím do výpočtu RPSN. Toto pravidlo

ovšem neplatí naopak a není možné říci, že jakékoli povinné náklady vstupující do výpočtu RPSN jsou vždy *jinou platbou na spotřebitelský úvěr* ve smyslu § 8 zákona o finančním arbitrovi.

Navrhovatel si sjednáním úvěru z Leasingové smlouvy v částí 30.000,- Kč půjčil na uhrazení ceny Monitorovacího zařízení, resp. jeho zajištění a montáž. Uhrazení ceny Monitorovacího zařízení (30.000,- Kč) v souladu s článkem 1. 4. 5. Všeobecných obchodních podmínek bylo nezbytně třeba pro poskytnutí úvěru, a proto je sice nákladem vstupujícím do výpočtu RPSN, ovšem není možné jí považovat za součást vícesložkové odměny Instituce za poskytnutí úvěru nebo platbu za službu související se správou úvěru či vzniklými náklady Instituce v souvislosti s poskytnutím úvěru. Náklad v podobě uhrazení ceny Monitorovacího zařízení není *jinou platbou na spotřebitelský úvěr* z Leasingové smlouvy, a tudíž nemůže být ujednáním neplatným ve smyslu § 8 zákona o spotřebitelském úvěru.

Jelikož Navrhovatel v námitkách neuvedl ničeho nového k ujednání o platbě za zprostředkování úvěru, platbě za registraci Předmětu leasingu, platbě na havarijní pojištění a pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a ujednání o kupní (zůstatkové) ceně resp., opakovaně pouze tvrdí, že tyto platby jsou platbami na úvěr z Leasingové smlouvy bez dalšího odůvodnění, finanční arbitr pouze k jednotlivým ujednáním doplňuje, jak následuje.

Platbu za zprostředkování uzavření Leasingové smlouvy ve výši 19.100,- Kč uhradil Navrhovatel společnosti AAA AUTO a. s., IČO 26699648, se sídlem Dopraváků 874/15, 184 00 Praha 8 (pozn. finančního arbitra: ke dni 1. 11. 2015 došlo k zániku společnosti AAA AUTO a. s., a to fúzí se společností AAA Auto International a. s., IČO 01759299, se sídlem Dopraváků 874/15, 184 00 Praha 8; dále jen „Dožádaná instituce“) na základě sjednané smlouvy o zprostředkování úvěru ze dne 12. 5. 2014 (dále jen „Smlouva o zprostředkování“), jako odměnu za zprostředkování uzavření Leasingové smlouvy. Nejedná se o součást vícesložkové odměny pro Instituci za poskytnutí úvěru, ale o odměnu za jinou službu (rozuměj zprostředkování úvěru) pro Dožádanou instituci (která tuto službu Navrhovatel poskytl), nikoliv Instituci. Tato platba není platbou na spotřebitelský úvěr ve smyslu § 8 zákona o spotřebitelském úvěru. Ujednání o povinnosti Navrhovatele uhradit tuto platbu ve Smlouvě o zprostředkování není neplatné.

Účelem poplatku za registraci Předmětu leasingu do registru vozidel v souhrnné výši 1.200,- Kč bylo v částce 800,- Kč uhrazení správního poplatku za registraci vozidla ve smyslu písm. a) položky 26 ČÁSTI II Sazebníku k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Ve zbylé částce 400,- Kč představuje poplatek za provedení evidenční kontroly Předmětu leasingu, jejíž provedení bylo v souladu s § 6 odst. 5 písm. c) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, podmínkou registrace Předmětu leasingu do Registru vozidel. K úhradě poplatků se Navrhovatel zavázal v článku 1. 2. 3. Všeobecných pojistných podmínek. Tato platba bezprostředně souvisí s převodem Předmětu leasingu a jejím příjemcem není Instituce, a tudíž nemá povahu jiné platby na spotřebitelský úvěr jako součást odměny pro Instituci za poskytnutí úvěru z Leasingové smlouvy. Ujednání o této platbě tak není neplatné.

Měsíční platby na havarijní pojištění představují platby za účelem zajištění hodnoty Předmětu leasingu v případě vzniku pojistné události. Pravidelné platby na pojištění odpovědnosti z provozu Předmětu leasingu jsou platbami vyplývajícími ze zákonné povinnosti podle § 3 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, ve znění pozdějších předpisů, mít sjednané pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Pravidelné platby na havarijní pojištění a pojištění odpovědnosti z provozu vozidla bezprostředně souvisí s provozem Předmětu leasingu a jejich příjemcem není Instituce. Účelem tedy není odměna Instituci za poskytnutí úvěru z Leasingové smlouvy, ale poskytnutí pojistného plnění, nastane-li pojistná událost předpokládaná pojistnými smlouvami. Tyto platby tudíž nejsou platbami na spotřebitelský úvěr a ujednání o povinnosti Navrhovatele tyto hradit nejsou neplatná.

Kupní (zůstatková) cena Předmětu leasingu je svou povahou fakultativní platba, kterou Navrhovatel není povinen hradit a která je v rámci vymezení pojmů ve Všeobecných pojistných podmínkách definována jako „cena předmětu leasingu, která je stanovena v hlavní části leasingové smlouvy. Povinnost k zaplacení kupní (zůstatkové) ceny není závazkem vyplývajícím z leasingové smlouvy“. Povinnost uhradit tuto platbu Navrhovateli vzniká právě až za předpokladu, že se rozhodne v souladu s články 4. 2. 1. a 4. 2. 2. Všeobecných obchodních podmínek využít svého práva požádat Instituci o převod vlastnického práva k Předmětu leasingu. K doplacení této ceny a převodu vlastnického práva by následně došlo prostřednictvím smlouvy o koupi Předmětu leasingu nikoliv Leasingové smlouvy. Ujednání o kupní (zůstatkové) ceně Předmětu leasingu tedy také není ujednáním o platbě na spotřebitelský úvěr ve smyslu § 8 zákona o spotřebitelském úvěru, a tudíž toto ujednání není neplatné.

Finanční arbitr na str. 21 Nálezu uvedl, že „[u]jednáním o jiných platbách na spotřebitelský úvěr je třeba rozumět ujednání o jakýchkoliv jiných poplatcích či nákladech kromě úroků, které se Navrhovatel zavázal uhradit Instituci v souvislosti s poskytnutím, resp. splácením spotřebitelského úvěru, tj. ujednání o platbách, které spolu s úroky představují odměnu Instituce za poskytnutý úvěr...“. Navrhovatel v námitkách parafrázoval jen část výše uvedeného výroku finančního arbitra a tím ho bez zjevných souvislostí vytrhl nejenže z kontextu tohoto samotného tvrzení, ale i celého odstavce, který povahu ujednání o *jiných platbách na spotřebitelský úvěr* vysvětluje. Nicméně i z výše uvedené citace lze jednoznačně rozpoznat, že neplatnost podle § 8 zákona o finančním arbitrovi se vztahuje pouze na ujednání o *jiných platbách na spotřebitelský úvěr*, nikoli na jakoukoli platbu, kterou Navrhovatel hradí na základě nebo v souvislosti s Leasingovou smlouvou. Finanční arbitr tak nemůže souhlasit s tvrzením Navrhovatele, že neplatnost výše uvedených ujednání o platbách vyplývá z vyjádření finančního arbitra.

Finanční arbitr podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi „není vázán návrhem a aktivně opatřuje důkazy. Při svém rozhodování vychází arbitr ze skutkového stavu věci a volně hodnotí důkazy“. Pokud finanční arbitr rozhodne nad rámec návrhu, činí tak pouze v případě, že je to nezbytně třeba v kontextu konkrétního sporu pro spravedlivé řešení ve věci nebo vyžaduje-li tak zákon, typicky například za situace, kdy se navrhovatel domáhá relativní neplatnosti konkrétního ujednání nebo vrácení přeplacených úroků nad rámec smlouvy a finanční arbitr zjistí, že závazkový vztah je od počátku absolutně neplatný jako celek.

Navrhovatel se v posuzovaném případě domáhal úročení spotřebitelského úvěru ve výši diskontní sazby platné v den uzavření Leasingové smlouvy, určení neplatnosti ujednání Leasingové smlouvy o jiných platbách na spotřebitelský úvěr a vrácení peněžních prostředků, které na základě neplatných ujednání Navrhovatel uhradil, a to z důvodu špatně uvedeného údaje o RPSN.

Pokud finanční arbitr zjistil, že RPSN uvedená v Leasingové smlouvě je skutečně v nesprávné výši, avšak Navrhovatel s Institucí uzavřeli Dodatek, který navodil stav odpovídající zákonem stanovenému následku pro případ tohoto porušení co do úročení úvěru, a finanční arbitr přiznal Navrhovateli právo na vrácení zaplacených částek na jiné platby na spotřebitelský úvěr (ve smyslu § 8 zákona o finančním arbitrovi), je zcela bez významu, aby finanční arbitr nad rámec sporu zjišťoval, zda v Leasingové smlouvě chybí další náležitosti, které by vedly ke stejnému výsledku řešení sporu. Je věcí Navrhovatele, který s řízením nakládá v souladu s převládající dispoziční zásadou v řízení před finančním arbitrem, aby řádně sdělil, čeho se v řízení domáhá a z jakého důvodu. Pokud se chtěl domáhat určení, že Leasingová smlouva neobsahuje kromě správného údaje o výši RPSN i další zákonem předpokládané informace, měl toto uvést v návrhu na zahájení řízení nebo v jeho průběhu před vydáním Nálezu. I v takovém případě by však bylo možné pochybovat o tom, zda by měl Navrhovatel na takovém určení právní zájem, když o důsledku porušení povinnosti stanovené v § 6 zákona o spotřebitelském úvěru finanční arbitr tak jako tak již rozhodl v důsledku nesprávně vypočtené a uvedené výše RPSN.

6. K výrokům rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitr neshledal, že by ve věci rozhodl věcně nesprávně z důvodů, jak namítal Navrhovatel. Finanční arbitr proto námitky Navrhovatele zamítl a Nález potvrdil.

Protože Instituce své námitky proti Nálezu nijak neodůvodnila, finanční arbitr mohl přezkoumat pouze soulad Nálezu a řízení, které mu předcházelo, s právními předpisy. Jelikož finanční arbitr neshledal, že by Nález a řízení, které mu předcházelo, bylo v rozporu s právními předpisy, námitky Instituce proto zamítl a Nález potvrdil.

P o u č e n í :

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručený nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci (*v případě, že bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, nabyvá nález právní moci dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra*).

Podle § 244 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

V Praze dne 4. 4. 2016

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

otisk úředního razítka